

Finansira Evropska unija

Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama

Help
Hilfe zur Selbsthilfe

Ovaj dokument je izrađen uz finansijsku podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i Ministarstva regionalnog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost NVO Savez za djecu i mlade - KUĆA i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove dontora.

NA POSLU IMAŠ PRAVO NA:

* **Ugovor o radu i prijavu na radno mjesto**
  Prije početka rada treba da znaš pod kojim uslovima radiš i da imaš odgovarajući ugovor i prijavu u skladu sa zakonom.

* **Zaradu za obavljeni rad**
  Imaš pravo da za svoj rad budeš uredno plaćen/a, u skladu sa ugovorenim i zakonskim uslovima.

* **Ograničeno radno vrijeme i odmor**
  Radno vrijeme nije neograničeno - imaš pravo na propisane odmore i zaštitu od nezakonitog prekomjernog angažovanja.

* **Naknadu za prekovremeni rad**
  Ako radiš prekovremeno, takav rad mora biti evidentiran i plaćen u skladu sa zakonom i primjenjivim aktima.

* **Plaćeni godišnji odmor**
  Pravo na godišnji odmor pripada zaposlenima i ne gubi se zato što si mlad/a ili ti je to prvi posao.

* **Bezbjedne i zdrave uslove rada**
  Poslodavac je dužan da obezbijedi uslove rada koji ne ugrožavaju tvoje zdravlje i bezbjednost.

* **Zaštitu od diskriminacije**
  Ne smiješ biti diskriminisan/a zbog ličnog svojstva, uključujući pol, godine, trudnoću, invaliditet ili drugo zaštićeno svojstvo.

NA POSLU IMAŠ PRAVO NA:

* **Zaštitu od uznemiravanja i mobinga**
  Vrijeđanje, ponižavanje, prijetnje, kontinuirani pritisak i druga nedozvoljena ponašanja nijesu „normalan dio posla“.

* **Zaštitu dostojanstva na radu**
  Imaš pravo da na poslu budeš tretiran/a sa poštovanjem i bez ponižavanja ili omalovažavanja.

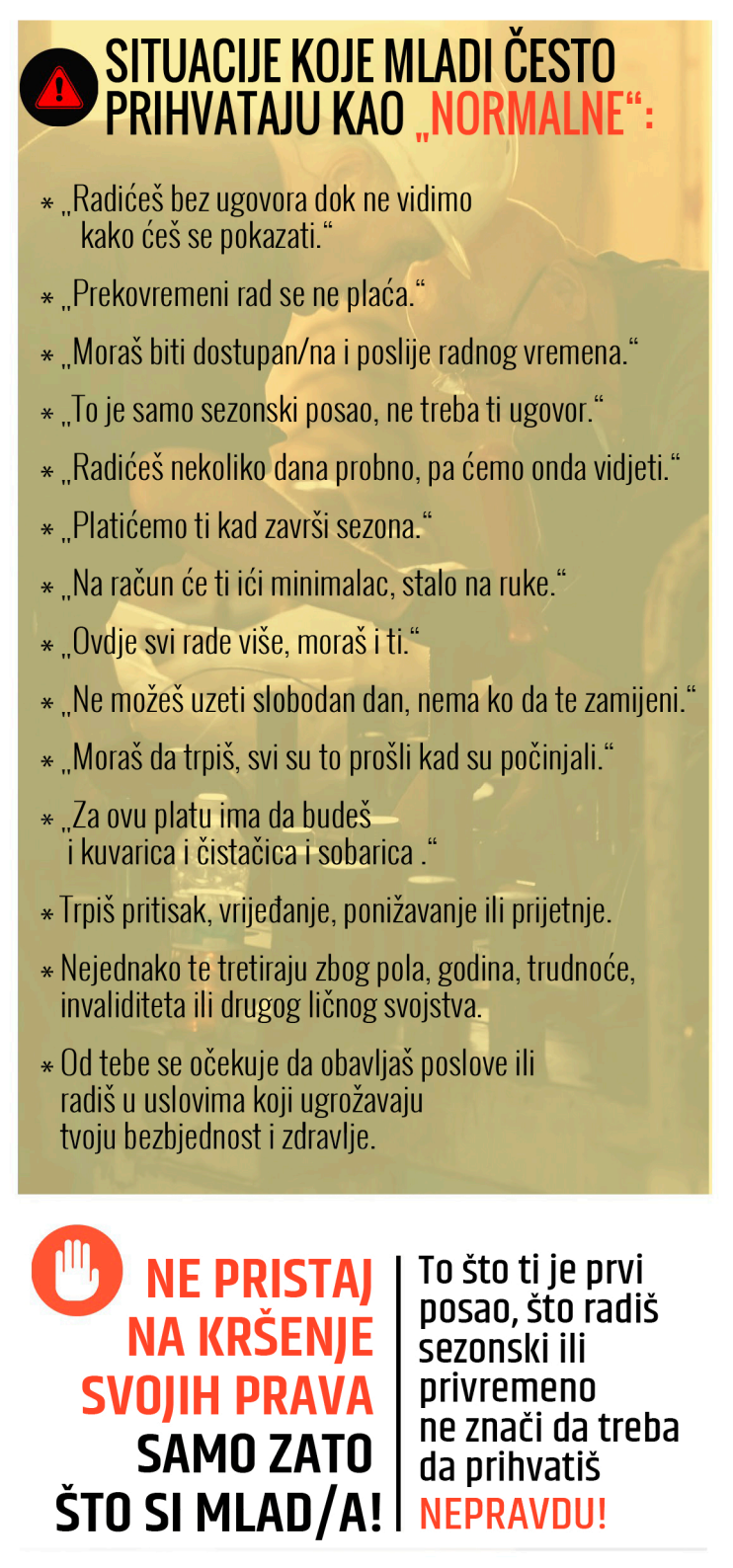
* **Informacije o uslovima rada**
  Prije nego što prihvatiš posao, važno je da znaš šta ćeš raditi, koliko ćeš raditi, koliko ćeš biti plaćen/a i koja druga prava i obaveze imaš.

* **Zaštitu svojih prava kada radni odnos prestaje**
  Prestanak radnog odnosa ne znači da prestaju tvoja prava koja si ostvario/la tokom rada.

PRIJE NEGO ŠTO POČNEŠ DA RADIŠ PROVJERI:

- šta piše u ugovoru;
- kolika je zarada i kada se isplaćuje;
- koliko traje radno vrijeme;
- kako se evidentira prekovremeni rad;
- koliko traje probni rad, ako je ugovoren;
- kada i kako koristiš odmor;
- ko je odgovoran za bezbjednost i zdravlje na radu.

UVIJEK ČUVAJ UGOVOR, OBRAČUNE ZARADE, PORUKE, MEJLOVE I DRUGU DOKUMENTACIJU KOJA MOŽE POTVRDITI KAKO SI RADIO/LA I ŠTA JE DOGOVORENO.

SITUACIJE KOJE MLADI ČESTO PRIHVATAJU KAO „NORMALNE“:

* „Radićeš bez ugovora dok ne vidimo kako ćeš se pokazati.“
* „Prekovremeni rad se ne plaća.“
* „Moraš biti dostupan/na i poslije radnog vremena.“
* „To je samo sezonski posao, ne treba ti ugovor.“
* „Radićeš nekoliko dana probno, pa ćemo onda vidjeti.“
* „Platićemo ti kad završi sezona.“
* „Na račun će ti ići minimalac, stalo na ruke.“
* „Ovdje svi rade više, moraš i ti.“
* „Ne možeš uzeti slobodan dan, nema ko da te zamijeni.“
* „Moraš da trpiš, svi su to prošli kad su počinjali.“
* „Za ovu platu ima da budeš i kuvarica i čistačica i sobarica .“
* Trpiš pritisak, vrijeđanje, ponižavanje ili prijetnje.
* Nejednako te tretiraju zbog pola, godina, trudnoće, invaliditeta ili drugog ličnog svojstva.
* Od tebe se očekuje da obavljaš poslove ili radiš u uslovima koji ugrožavaju tvoju bezbjednost i zdravlje.

NE PRISTAJ NA KRŠENJE SVOJIH PRAVA SAMO ZATO ŠTO SI MLAD/A!

To što ti je prvi posao, što radiš sezonski ili privremeno ne znači da treba da prihvatiš NEPRAVDU!

PREPOZNAJEŠ NEŠTO OD OVOGA, ALI NE ZNAŠ KOME DA SE OBRATIŠ ZA POMOĆ?

SOS

OBRATI SE NAŠEM ONLINE SERVISU PODRŠKE

Tu smo:

- da razumiješ ako nijesi siguran/na da li su ti prava povrijeđena
- dobiješ jasne pravne informacije i savjete
- dobiješ psihosocijalnu pomoć i savjetovanje
- budeš Informisan kome i kako možeš prijaviti problem
- da te uputimo na prave adrese za rješavanje problema
- za svaku drugu pomoć za ostvarivanje tvojih radnih prava

Posjeti nas na sajtu

www.mladiradnici.me

ili nam piši na:

pomoc.mladiradnici@gmail.com
nvokuca@gmail.com

facebook.com/NVOKuca

instagram.com/nvo_kuca

Pošaljite poruku putem sms-a Vibera ili WhatsAppa na brojeve:
067/ 443-220 i 067/207-615

VAŽNI KONTAKTI

RADNA PRAVA I ZAŠTITA ZAPOSLENIH

Inspekcija rada
Adresa: Oktobarske revolucije 130, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 258 106
E-mail: inspekcije@mrzs.gov.me; andjela.rogosic@mrzs.gov.me
Web: gov.me/mrzs/inspekciju-rada
Na zvaničnoj stranici Ministarstva objavljeni su i direktni kontakti inspektora po gradovima.

Agencija za mirno rješavanje radnih sporova
Adresa: Ulica Serdara Jola Piletića bb, PC Palada, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 676 523; +382 20 676 532
E-mail: agencija.amrrs@amrrs.gov.me
Web: amrrs.gov.me

Unija slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG)
Adresa: Avda Međedovića 108, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 232 315
E-mail: usscg@usscg.me
Web: usscg.me

Savez sindikata Crne Gore (SSCG)
Adresa: Novaka Miloševa 29/1, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 230 547
E-mail: sscg.kabinet@t-com.me; prsluzba@sindikat.me
Web: sindikatcg.me

LJUDSKA PRAVA, DISKRIMINACIJA I ZAŠTITA

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore
Adresa: Svetlane Kane Radević br. 3, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 225 395; +382 20 241 642
E-mail: ombudsman@t-com.me
Web: ombudsman.co.me

Policija Crne Gore
Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinjskog 22 81000 Podgorica
Telefon: 122 - policija; 112 - jedinstveni broj za hitne službe
Web: gov.me/mup

Centri za socijalni rad
Adresa: Prema mjestu prebivališta
Telefon: 19977 - jedinstvena telefonska linija centara za socijalni rad
Web: csrcg.me

ZAPOŠLJAVANJE I TRŽIŠTE RADA

Zavod za zapošljavanje Crne Gore
Adresa: Bulevar revolucije br. 5, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 405 272
E-mail: zzzcg@zzzcg.me
Web: zzzcg.me

KORUPCIJA I ZAŠTITA JAVNOG INTERESA

Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)
Adresa: Kralja Nikole 27/V, 81000 Podgorica
Telefon: +382 20 44 77 02
E-mail: kabinet@antikorupcija.me
Web: Agencija za sprečavanje korupcije
Za prijavu korupcije:
Telefon: 020 44 77 44
E-mail: prijavikorupciju@antikorupcija.me

INSPEKCIJSKA ZAŠTITA I USLOVI RADA

Turistička inspekcija
Adresa: Podgorica / nadležna regionalna kancelarija
E-mail: prijava@mt.gov.me
Web: gov.me/mt/turisticka-inspekcija
Na zvaničnoj stranici Ministarstva objavljeni su i direktni kontakti inspektora po gradovima.

Ekološka inspekcija
Adresa: Eko-efikasna zgrada, Cetinjski put b.b., 81000 Podgorica
Telefon: +382 68 872 807
E-mail: ekoloska.inspekcija@mers.gov.me
Web: gov.me/mers

Zdravstveno-sanitarna inspekcija
Adresa: Ministarstvo zdravlja/ nadležna inspekcijska služba, Podgorica
Telefon za informacije: 020/608-015
Web: gov.me/mzd
Na zvaničnoj stranici Ministarstva objavljeni su i direktni kontakti inspektora po gradovima